

RINGERIKE KOMMUNE

Miljø- og arealforvaltning, Areal- og byplankontoret

PLANBESKRIVELSE

Plan id: 0605_436

Detaljregulering for

Lamoen- utvidet grusuttak

Utarbeidet av Guni Consult/ Gunnar Nilsen, januar 2019- revidert april 2019

INNHALDSFORTEGNELSE

---

	side
1. Sammendrag	4
2. Bakgrunn	4
3. Planprosessen	5
3.1 Medvirkning	5
4. Planstatus og rammebetingelse	5
4.1 Overordnede planer	5
4.2 Nasjonale mål og retningslinjer	5
4.3 Gjeldende reguleringsplaner	5
4.4 Tilgrensende planer	5
5. Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold	5
5.1 Beliggenhet	5
5.2 Dagens arealbruk	6
5.3 Landskap	7
5.4 Kulturminner og kulturmiljø	7
5.5 Rekreasjonsverdi/ rekreasjonsbruk	8
5.6 Landbruk	10
5.7 Trafikkforhold	11
5.8 Barns interesser	11
5.9 Teknisk infrastruktur	11
5.10 Støyforhold	12
5.11 Luftforurensning	13
5.12 Grunnforurensning	13
5.13 Næring/ sysselsetting	14
5.14 Ressursen/ Massebehov	14
6. Beskrivelse av planforslaget	14
6.1 Planlagt arealbruk	14
6.1.1 Reguleringsformål	14
6.2 Gjennomgang av reguleringsformålene	15
6.2.1 Bebyggelse og anlegg/ råstoffutvinning	15
6.2.2 Samferdselsanlegg	15
6.2.3 Hensynssoner	15
6.2.4 Bestemmelsesområder	15
6.3 Annen planinfo	15
6.4 Miljøoppfølging	15
6.5 ROS- analyse	15
6.6 Fagutredninger	15
7. Konsekvensvurdering	16
7.1 Forholdet til ku-forskriften	16
7.2 0- alternativet	16

8.	Virkninger/ konsekvenser av planforslaget	16
8.1	Overordnede planer	16
8.2	Landskap	16
8.3	Kulturminner og kulturmiljø	17
8.4	Naturmangfoldsloven	17
8.5	Hydrogeologi/ grunnforurensing	18
8.6	Støyforurensing	20
8.7	Luftforurensing/støv	20
8.8	Rekreasjonsinteresser/ rekreasjonsbruk	20
8.9	Trafikkforhold	20
8.10	Barns interesser	24
8.11	Jordressurser/ landbruk	24
8.12	Teknisk infrastruktur	24
8.13	Økonomiske konsekvenser for kommunen/ samfunnet	25
8.14	Konsekvenser for næringsinteresser/ samfunn	25
8.15	Interessemotsetninger	25
8.9	ROS- analyse	25
9	Innkomne innspill	25
9.1	Innkomne merknader/ innspill	25
9.2	Tiltakshavers kommentarer til merknadene	26
1.	Fylkesmannen i Buskerud	26
2.	Buskerud fylkeskommune	26
3.	Statens vegvesen	27
4.	Direktoratet for mineralforvaltning	27
5.	NVE	28
6.	Ringerike kommune	28
7.	Hole kommune	29
8.	Moe Gård	29
9.	Pål Heimdal	30
10.	Eiliv Kornkveen	30
11.	Ringerike Idrettsråd	30
10.	Avsluttende kommentar	30

1. Sammendrag

Planprogrammet ble vedtatt i januar 2018. Planen er utredet i henhold til konsekvensutredningsforskriften § 6, vedlegg I nr. 19 og § 10 a.

Etter at planprogrammet ble vedtatt er planområdet utvidet med ca. 20 daa mot nord for å gi uttaksområdet nødvendig tilkøpling til Fv 158, innlemme dagens brakkerigg og vekt i planen samt gi relikvtjordbiene bedre beskyttelse med en hensynssone.

Planområdet er på 280 daa, og planen legger opp til uttak av ca. 7-800.000 m³ grus med etterfølgende innfylling med ikke forurensede masser.

Utredningen er utført i henhold til planprogrammet og det er utarbeidet fire fagutredninger samt beskrivelse i henhold til Ringerike kommunes mal for planbeskrivelse. Innspill i forbindelse med høringen av planprogrammet er besvart i utredningene og beskrivelsen. Grusuttakets nære beliggenhet til Lamyra Naturreservat, og rødlistede arter i og utenfor planområdet, er viet stor oppmerksomhet.

Både den geotekniske rapporten og naturmangfolds rapporten, begge utarbeidet av Cowi, slår fast at grusuttaket med etterfølgende innfylling av ikke forurensede gravemasser ikke vil få negative konsekvenser for Lamyra, når rapportenes anbefalinger følges.

Trafikkvurderinger som følge av ny E-16 med mulig kryss på Helgelandsmoen er også vurdert, og det var overraskende at ny E-16 med kryss på Helgelandsmoen vil gi redusert trafikk på fv 158 forbi anlegget. Planområdet brukes til en viss grad til rekreasjonsformål i dag. Etter at størstedelen av området er avskoget, som et ledd i den normale skogdriften, og det resterende står for tur til å bli det, er rekreasjonsverdien av naturlige årsaker borte.

Det er utført ROS- analyse som konkludere med at tiltaket har en akseptabel risiko, når anbefalte tiltak gjennomføres. Det viktigste tiltaket er et overvåkingsprogram for å overvåke grunnvannsstrømmene i anleggs/ driftsperioden.

Da dagens uttak og innfylling på eksisterende område avsluttes i løpet av 2019 er det viktig for tiltakshaver at utvidelsen kan være på plass i løpet av sommeren/ høsten, da etterspørselen av både grus, jord og mottaksplass for ikke forurensede masser er stort.

2. Bakgrunn

2.1 Hensikten med denne planen er å utvide området for grusuttaket på Lamoen/ Helgelandsmoen. Utvidelsen for grusuttaket er på totalt 260 daa, og er en naturlig utvidelse av eksisterende drift. Etter ny varsling om utvidelse av planområdet og med eksisterende driftsområde, veiareal og hensynssone, er totalarealet på ca. 280 daa.

Naboer vi har vært i kontakt med sier at det har vært uttak av sand/grus på Lamoen så lenge de kan minnes. Andre kan fortelle at bestefar/oldefar har fortalt at de har tatt ut sand der i deres tid. Det er vel rimelig å anta at området har fungert som et lokalt bygdesandtak som lokalbefolkningen har brukt til sin bruksformål gjennom tidene.

Kommersiell grusdrift på området ble etablert av Brødrene Lien på midten av 60- tallet. Skaaret Landskap AS kom inn som drivere av uttaket på midten av 90- tallet.

Dette uttaket nærmer seg slutten, og grunneier og tiltakshaver ønsker å utvide uttaksområdet til samme type drift/ aktivitet som i dag, uttak av sand og innfylling av ikke forurensede masser, før tilbakeføring av området til opprinnelig bruk, LNF.

2.2 Forslagstiller til denne planen er Skaaret Landskap AS. Guni Consult/ Gunnar Nilsen er engasjert som plankonsulent. Ole Gjerde er grunneier på eiendommen gnr.3 bnr.3 og Trond Lyseng på gnr. 3 bnr. 45.

2.3 Tidligere vedtak i saken: Formannskapet fattet 23.01.2018 (sak 2/18) vedtak om oppstart

av planarbeid 0605_436 detaljregulering Lamoen, samt å legge forslag til planprogram ut til offentlig ettersyn.

I delegert vedtak, sak nr. 231/18 er det fattet følgende vedtak:

Rådmannen fastsetter planprogram, pbl. § 12-9, for 0605_436 detaljregulering Lamoen med delegert myndighet fra formannskapet. Planprogrammet legger grunnlaget for det videre planarbeidet. Fastsatt planprogram kan ikke påklages.

2.4 Tiltaket skal behandles etter konsekvensutredningsforskriften § 6, vedlegg I nr. 19 og § 10 a.

3. Planprosessen

3.1 Medvirkningsprosess:

Varsel om planoppstart er annonsert i Ringerikes Blad og på kommunens hjemmeside. Varsel datert 21.1.2018 med forslag til planprogram er også tilsendt naboer og offentlige etater og organisasjoner. Det er avholdt nabomøte på Helgelandsmoen den 7.3.2018.

Varsling av planutvidelse ble kunngjort i Ringerikes blad den 22.3.2019 og naboer og offentlige etater ble varslet med brev.

4. Planstatus og rammebetingelser (med vekt på avvik fra overordnet plan)

4.1 Overordnede planer

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel (KPA) for Ringerike kommune ble vedtatt 31.1.2019. Planområdet ligger i Landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område) og det er derfor ikke i samsvar med arealformålet i KPA.

4.2 Nasjonale mål og retningslinjer

To retningslinjer fra Miljøverndepartementet kommer til anvendelse i planarbeidet

· Retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen, Miljøverndepartementets T-1442 angir krav til hvordan støy skal behandles i arealplaner.

· Rikspolitiske retningslinjer for samordna areal- og transportplanlegging.

(Miljøverndepartementets T-5/93). Arealbruk og transportsystem skal utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, med miljømessig gode løsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling.

4.3 Gjeldende reguleringsplaner

Området er ikke tidligere regulert.

4.4 Tilgrensende planer

Tilgrensende plan er 0605_345- FV 158, GS-veg Helgelandsmoen- Botilrud.

Tilgrensende innfyllingsområde ligger inne i gjeldende kommuneplan

5. Beskrivelse av planområdet, eksisterende og planlagt

5.1 Beliggenhet

Planområdet ligger mellom bebyggelsen (Ringerike kommune) på Helgelandsmoen, Lamyra naturreservat og grensen mot Hole kommune. Området ligger også inntil dagens

uttaks/innfyllingsområde som drives av tiltakshaver.

Figur 1 Planområdet er totalt på ca. 280 daa.

5.2 Dagens arealbruk

Arealene benyttes i dag til skogsdrift. Største delen av området er avskoget og en liten del er tidligere tatt i bruk til grusuttak.

Figur 2 Dagens situasjon i planområdet

5.3 Landskap

Planområdet er et gammelt elvelandskap som er sterkt påvirket av eksisterende masseuttak og innfylling av masser. Området er flatt med høydevariasjoner på 2-5 meter. Området er delvis skogbevokst og delvis avskoget, beliggende mellom Lamyra Naturreservat og Norderhovsveien på Helgelandsmoen.

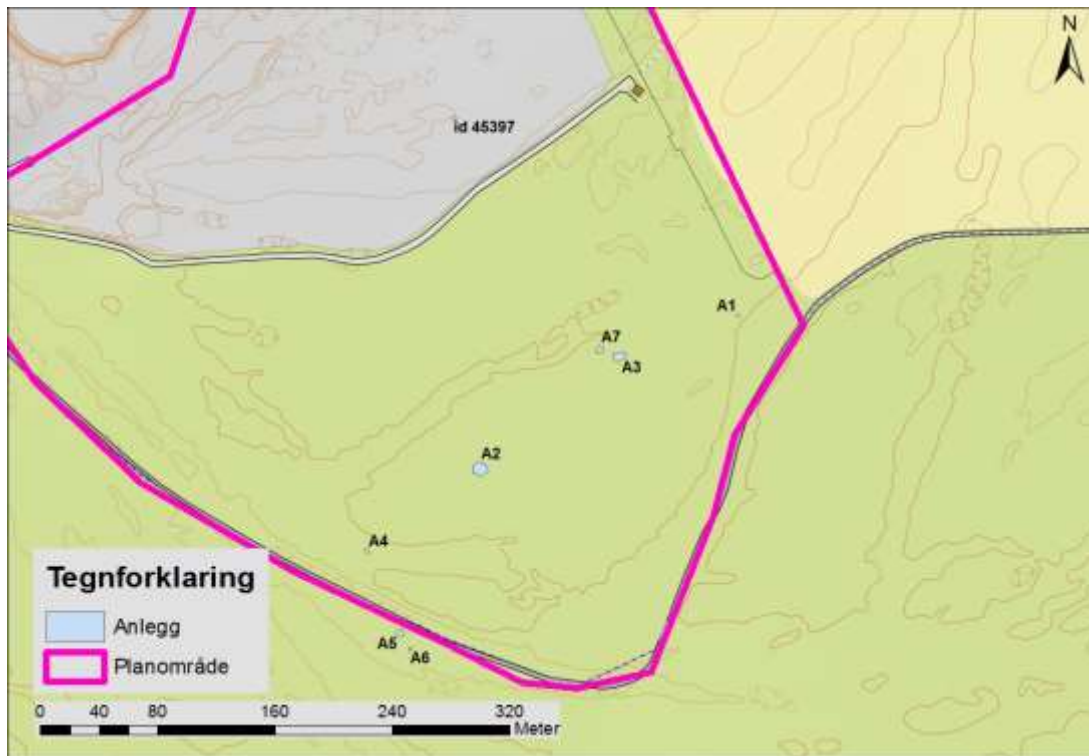
5.4 Kulturminner og kulturmiljø

Det er gjort registreringer av flere kullgroper innenfor og utenfor planområdet. Dette er automatisk fredete kulturminner som vil bli lagt inn i reguleringsplanen og søkt frigitt.

Figur 3 Registrert område

Figur 4 Registrerte kulturminner (kullgroper)

5.5 Rekreasjonsverdi/ rekreasjonsbruk

Området har helt klart rekreasjonsverdier, men er relativt lite benyttet. Stier og veier er ikke merket med skilt. En større vei langs området yttre kant mot syd, i grensen mot Hole, synes som den mest benyttede til sykling, løping og ridning. Denne veien vil ikke bli berørt av tiltaket.

Området benyttes også til orientering, men etter at skogen er tatt ut, er området ikke særlig interessant til dette formålet, før ny vegetasjon er på plass igjen.

Figur 5 Avskoget område

Figur 6 «Grenseveien» mot Hole

Et par andre mindre stier inne i området vil bli berørt. Disse stiene blir benyttet av turgåere, joggere, orienteringsløpere etc.

Figur 7 Tursti

Utafor det planlagte uttaksområdet imot øst, ligger det ei modellflystripe. Flystripa vil ikke bli berørt av tiltaket og adkomsten til stripa vil bli som i dag.

Figur 8 «Flystripa»

5.6 Landbruk

Det planlagte uttaksområdet ligger i et LNF område/skogbruk. Som det fremgår av figur 2 er mesteparten av området avskoget og den resterende delen ca. 80 daa er gran/furuskog med høy hogstklasse. Se figur 7 og 9.

Figur 9

5.7 Trafikkforhold

Planområdet vil ha sin adkomst fra fv.158 i samme avkjøring som dagens anlegg, videre på dagens driftsvei/ innfyllingsområde frem til det nye uttaksområdet.

Fv 158 har i dag en trafikkmengde på ÅDT 14-1500. Dette er beregnede trafikk tall. Det er etablert forbikjøringslomme på utsiden av kjørefeltet i retning mot Helgelandsmoen. Også i fremtiden vil massetransport foregå på strekningen Botilrud- innkjøringen til anlegget.

Fylkesveien har god standard på denne strekningen, hvor det også er anlagt separat gang- og sykkelvei med belysning, slik at trafikksikkerheten for myke trafikanter er godt ivaretatt. Fylkesveien er skiltet med en hastighet på 60 km/t frem til ca. 50 meter før avkjøringen til anlegget, hvor hastigheten er satt til 50 km/t. Veien er ikke skolevei. Etter at Kirkeskolen på Norderhov ble nedlagt fraktes skolebarna fra Helgelandsmoen med skolebuss til Benterud skole. Det er så vidt oss bekjent bare registret en ulykke ved innkjøringen til anlegget, januar 2019. Det er god oversikt i krysset og det er lagt inn frisktlinjer i planen. Det er ikke registret nevneverdige problemer med trafikkavviklingen selv på dager med stor trafikk inn til anlegget.

Figur 10 Fv 158 med separat gangvei og paseringslomme

5.8 Barns interesser

Det er ikke registrert spesielle interesser for barn og unge i det planlagte uttaksområdet, foruten de generelle friluft/ rekreasjonsinteressene som er der.

5.9 Teknisk infrastruktur

Anlegget har lite teknisk infrastruktur. Avløp fra kontorbrakke med spiserom går til lukket anlegg. Rigger er tilkoplek offentlig vann.

Figur 11 Kontor og spisebrakke

Figur 12 Innkjøringen med vekt

5.10 Støyforhold

Det foregår ikke knusing av stein på området. Maskinelt utstyr for harping og sikting av jord og grus og diverse hjullastere og gravemaskiner genererer noe støy. Det er utarbeidet støyrapport med støysonekart som viser akseptable støyutslipp innafor forurensingsforskriftens grenseverdier for boliger. Støyberegningene er gjort med det maskinelle utstyret på flat mark. I realiteten er sikteanleggene og rullende materiell omgitt av lagerhauger av jord og sand som demper støynivået ytterligere. Se nedenforstående figurer.

Figur 13 Sikteverk

5.11 Luftforurensing

Den største kilden til luftforurensing er støv fra jord- og grusproduksjonen (sikting/harping) samt støvflukt fra grushaugene. Ved behov dempes støvflukten med vann. Det er utført støvmålinger som viser akseptable verdier, innenfor forurensningsforskriftens krav.

Figur 14 Grus til jordblandingen

5.12 Grunnforurensing

Det er ikke registrert grunnforurensing som følge av dagens drift på området. Alle masser som tas inn for deponering er forhåndsklarert/ dokumentert som ikke forurensede. Masser som ikke kan dokumenteres tas ikke imot. Det foretas en mottakskontroll når massene kommer til anlegget, ved vekta, og så en visuell kontroll ved utplanering/ dosing av massene. Fremtidig mottak vil følge de samme prosedyrer. Internkontrollsystemet ivaretar disse prosessene.

5.13 Næring/ Sysselsetting

Anlegget sysselsetter totalt ca. 10 personer, litt varierende med årstiden. I tillegg kommer personer som er engasjert på transportsiden.

5.14 Ressursen/ Massebehov

Massene på Lamoen har ikke topp gruskvalitet, men grusmassene har meget god kvalitet til det formålet Skaaret Landskap bruker de til, jordproduksjon. Ressursen er på ca. 7-800.000 m³. Grusen blandet med kompost, myr og egnede humusmasser som med Skaarets resept blir glimrende jord, til både anlegg og spesialprodukter til golf og fotballbaner. Etterspørselen er stor.

Kombinert med mottak av ikke forurensede gravemasser, for deponering i den uttatte delen av grustaket, gir konseptet et praktisk, økonomisk og miljømessig godt opplegg. Også for grunneier som først tar ut virket, så grusen, så innfylling av ikke forurensede masser for tilbakeføring av arealene til LNF område, før nye trær plantes, er dette god arealutnyttelse. Behovet for deponering av masser er også stort. Massene kommer hovedsakelig fra store seriøse aktører i anleggsbransjen.

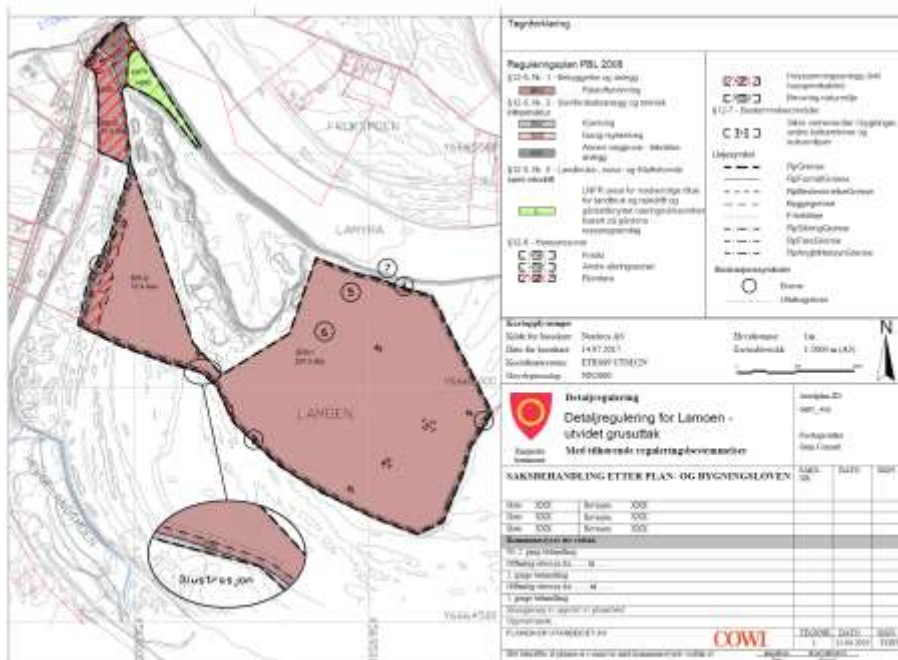
6. Beskrivelse av planforslaget

6.1 Planlagt arealbruk

Den planlagte arealbruken er som tidligere nevnt uttak av grus for jordproduksjon, og etter endt uttak, innfylling av **ikke forurensede gravemasser**, før arealene tilbakeføres til skogbruk

6.1.1 Reguleringsformål

Reguleringsformålene i planen vil være bebyggelse og anlegg, samferdselsanlegg, landbruks- natur og friluftsområde, hensynssoner og bestemmelseområder.

Figur 15 Reguleringsplanen

6.2 Gjennomgang av reguleringsformålene

6.2.1 Bygg og anleggsområde/ råstoffutvinning

Området BRU1 og BRU2 er uttaksområdene på ca. 260 daa. Uttak planlegges til max 66 moh eller min. 0,5m over grunnvannstanden. Beregnet volum er på ca. 7-800.000 m³. Område BRU3 er areal for kontorbrakke, vekt og oppstillingsplass for maskinelt utstyr etc. Det skal ikke tas ut masser på området.

6.2.2 Samferdselsanlegg

O-SV er del av fylkesvei 158, kopiert og lagt inn identisk med veien slik den er i veivesenets reguleringsplanen for fylkesveien. Planen er påført frisktlinjer. Veien SV er del av hovedanleggsveien inn i området. Veien fortsetter videre sør for uttaksområdet og er «grensevei» mot Hole kommune. SVT er parkeringsareal og oppstillingsplass for tunge kjøretøy

6.2.3 Landbruks-natur og friluftsområder

Hele arealet er langt som hensynssone (H-560) for å ivareta og sikre relikvjordbiens tilholdssted.

6.2.4 Hensynssoner

Det er lagt en egen hensynssone (H-190) som sikringssone langs veiene mot vest, syd og øst i uttaksområdene BRU1 og BRU2. Sikringssonen på 5 meter vil gi en nødvendig avstand mellom veien og uttaket, for etablering av nødvendige sikringstiltak, som voller og/ eller gjerde etter behov. Hensynssonen H-370 markerer arealene under høyspentlinja som krysser området lengst i nord. Frisktlinjer i påkjøringen til fv 158 (H 140) og flomutsatte områder i planen (H 320) er også markert med egne hensynssoner.

6.2.5 Bestemmelsesområder

Kullgropene innenfor planområdet er vist på plankartet. Det er lagt bestemmelsessoner rundt kullgropene som i planprosessen vil bli søkt frigitt.

6.3. Annen planinfo

Planområdet er et rent uttaksområde for grus med etterfølgende innfylling av **ikke forurensede** gravemasser. Eksisterende veisystem for dagens uttaks/ innfyllingsområde skal benyttes. Det samme gjelder vekt og vektbygg, og brakkeriggen med vann, toalett, kontor og oppholds/spiserom for ansatte. Det skal søkes konsesjon for uttaket i henhold til Minerallovens bestemmelser. Konsesjonssøknaden skal vedlegges driftsplan hvor blant annet minerallovens krav til sikkerhet i drifts og avslutningsfasen blir ivaretatt. Konsesjonssøknaden vil bli forelagt Ringerike kommune til uttalelse før konsesjon blir gitt.

6.4 Overvåkingsprogram

Det blir etablert et program for å overvåke grunnvannsstrømmene i uttaksområdet. Det skal inngås kontrakt med Cowi, som skal forestå arbeidet. Det første året blir det kontinuerlige målinger. Etter ett år blir resultatene av målingene evaluert, og danner så grunnlag for målefrekvensen i den videre overvåkingen.

6.5 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Det er utarbeidet en ROS- analyse som konkluderer med at tiltaket, slik det er planlagt med overvåkingsprogram, har en akseptabel risiko.

6.6 Fagutredningene

Det er utført tre fagutredninger; hydrogeologi, naturmangfold og støy. Resultater fra tidligere utførte støvmålinger er også vedlagt. Øvrige utredninger i beskrivelsen er i henhold til planprogrammet og oppstartmøtet. Ringerike kommunes mal for planbeskrivelsen er benyttet for relevante temaer. Også planbestemmelsene er i henhold til kommunens mal.

7. Konsekvensvurdering

7.1 Forholdet til konsekvensutredningsforskriften.

Da det planlagte tiltaket ikke er i samsvar med arealformålet i kommuneplanen, og planen vurderes å kunne ha stor innvirkning på miljø og samfunn, må det gjennomføres en reguleringsprosess med konsekvensutredning (KU), jfr konsekvensutredningsforskriftens § 6, vedlegg I nr. 19 og § 10 a. Planprogram er utarbeidet i henhold til Pbl § 4.1, og godkjent.

7.2 0-Alternativet

0-alternativet innebærer å ikke gjennomføre tiltaket. I dette tilfellet betyr det en drift som i dag, fram til ressursen i dagens uttaksområde er fullt utnyttet, og godkjent innfylling av masser er avsluttet. Dette vil skje i løpet av en 1 års tid avhengig av markedet. Konsekvensen av dette blir:

- Tap av 10-12 arbeidsplasser + tap av lokale transportoppdrag.
- Store utfordringer for Skaaret Landskap, som en ledende jordprodusent i hovedstadsregionen.
- Tap for samfunnet ved at tilgangen på spesialjord reduseres.

8. Virkninger/konsekvenser av planforslaget

Her vurderes virkninger og konsekvenser av gjennomføring av planen. Konsekvenser for natur, miljø og samfunn beskrives.

Konsekvensene vurderes etter en syvdelt skala opp mot 0- alternativet (ingen utvidelse av uttaket)

Stor positiv konsekvens	(+3)
Middels positiv konsekvens	(+2)
Liten positiv konsekvens	(+1)
Ingen/ubetydelig konsekvens	(0)
Liten negativ konsekvens	(-1)
Middels negativ konsekvens	(-2)
Stor negativ konsekvens	(-3)

8.1 Overordnede planer

Utvidelsesområdet ligger ikke inne i gjeldende kommuneplan, men dette er vurdert i den forutgående prosessen, og behandlingen av planprogrammet. Trasevalget for ny E-16 og Ringeriksbanen er nå valgt og planforslaget er ikke i konflikt med disse trasevalgene.

Virkning/konsekvens/ i forhold til overordnede planer: Ingen/ubetydelig konsekvens 0

8.2 Landskap

Uttaksområdet er «flatt» med en marginal variasjon i høydeforskjellen på fra 2-5 meter.

Størstedelen, 2/3deler av arealet er avskoget og på den gjenværende delen står det hogstmoden skog. Landskapsbildet vil bli noe endret i anleggsfasen, men tilbakeført til et ondulert terreng innafor dagens høydevariasjoner før beplantningen.

Figur 16 Dagens landskap

Virkning/konsekvens/ for landskapsbildet: liten negativ konsekvens -1

8.3 Kulturminner og kulturmiljø

Den arkeologiske rapporten viser at det er gjort flere nye registreringer av kullgropene innafor det søkte planområdet. Kullgropene er vist på reguleringsplanen. Ei av de tidligere registrerte gropene er ødelagt med den aktiviteten som har funnet sted og to av de nyregistrerte gropene ligger utenfor uttaksområdet og vil derfor ikke bli berørt. De registrerte gropene som vil bli berørt, vil bli søkt frigitt i planprosessen. En frigivelse er en forutsetning for å gjennomføre prosjektet.

Virkning/konsekvens/ for kulturminner/ kulturmiljø: Middels negativ konsekvens -2

8.4 Forholdet til kravene i Naturmangfoldloven

Det er utarbeidet egen fagrapport for naturmangfoldet i og rundt planområdet. Det ble ikke funnet viktige naturtyper på området og rapporten sier blant annet:

Det er ingen registrerte naturtyper innenfor planområdet (Naturbase.no). Det ble heller ikke påvist noen naturtyper (etter DN-håndbok 13) under befaring.

*Like utenfor planområdet er det registrert en av Norges totalt to forekomster av den rødlistede og kritisk truede reliktojordbien (*Lasioglossum quadrinotatum*).*

For å ta hensyn til forekomstene av reliktojordbie anbefales en forsiktighetssone (figur 9) i det videre planarbeidet og driften av anlegget. Forsiktighetssonen vist i figur 9 ligger utenfor regulert område for dette tiltaket, men er ment som en intern bevisstgjøring for fremtidig drift og bruk av masseuttaket. Denne forsiktighetssonen består i all hovedsak av eksisterende vegkant med tilhørende kantsoner, og må i den videre driften ivaretas for å unngå ødeleggelse av reliktojordbiens leveområder her. Rent praktisk innebærer dette i fremtiden å unngå og utvide veien massene fraktes ut via, og beskytte vegkanten her fra ødeleggelse. Dersom forsiktighetssonen blir ivarettatt, er det lite trolig at utvidelse av masseuttaket vil påvirke forekomstene av reliktojordbie negativt.

Etter planutvidelsen er det nå lagt inn en hensynssone (H 560) i det aktuelle området.

Både grunneier og tiltakshaver er godt kjent med hvor biene holder til, og dette området vil ikke bli berørt av det nye uttaket, og heller ikke av aktiviteten inne på det øvrige området. Ansatte er informert om forholdet, slik at hensynssonen blir kjent for alle, og ivaretatt på best mulig måte.

Prosjektet er vurdert etter naturmangfoldlovens paragraf 8-12 og prosjektet er vurdert til å ikke være i strid med forvaltningsmålene for naturtyper, økosystemer og arter.

Det er også verd å merke seg at rapporten sier at det er grusvirksomheten som har skapt bienes levested, og at opphør av virksomheten i fremtiden kan være en trussel mot arten.

Figur 17 Bienes tilholdssted

Virkning/konsekvens/ for naturmiljø: Ingen/ubetydelig konsekvens 0

8.5 Hydrogeologi/Grunnforurensing

På grunn av uttaksområdets beliggenhet inntil Lamyra naturreservat, er det stilt krav om og utarbeidet en hydrogeologisk rapport. Rapporten er utarbeidet av Cowi.

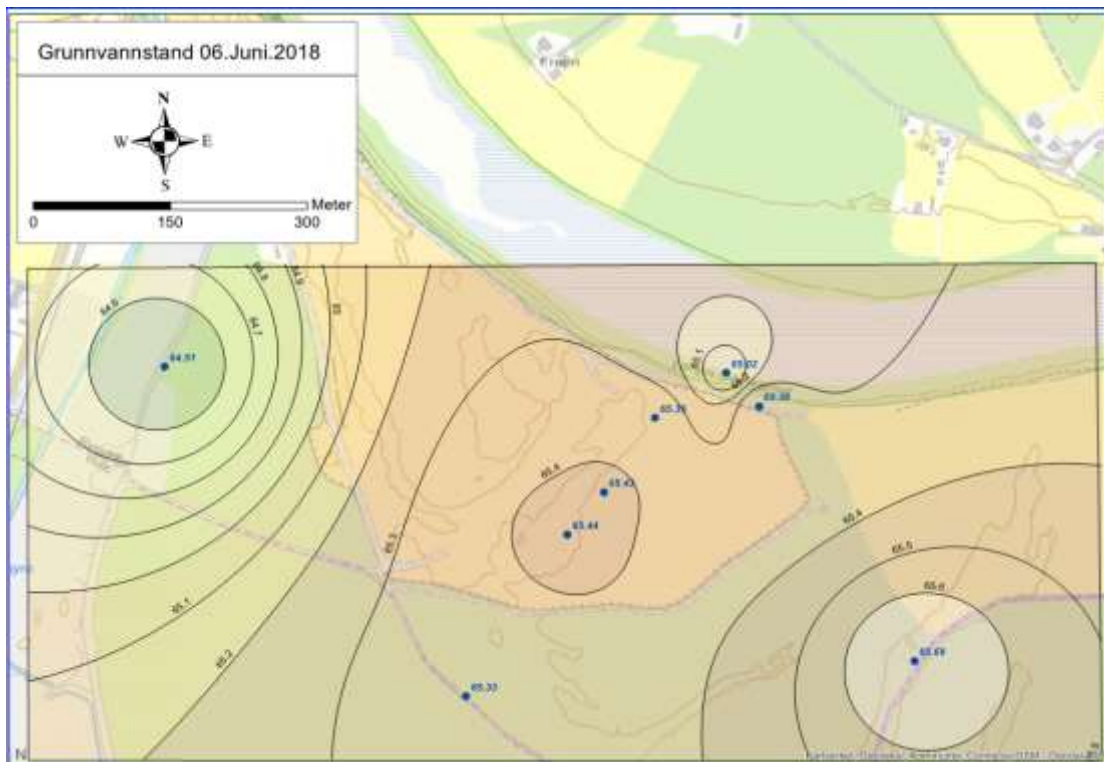
Et utdrag fra rapporten er tatt inn her.

I foreliggende dokument vurderes tiltakets konsekvenser for grunnvann og vannstand i Lamyra.

Grunnforholdene er undersøkt for å få et bedre grunnlag for å vurdere konsekvensene av ønsket tiltak og for å få anslag av ressursgrunnlaget.

Det er gjort georadarmålinger for å få oversikt på løsmassefordelingen og det er satt ned brønner der det er logget grunnvannsnivå over tid. Samtidig med logging av grunnvannsnivå, er det også logget vannstand i Lamyra.

Figur 18 Borebrønnenes plassering

Vurdering av konsekvenser

Lamyra

Vannstanden i Lamyra ser ut til å korrespondere med grunnvannsnivået i området. I området ansees det ikke å være grunnvannsressurser som kan benyttes til storskala vannforsyning. Mot dypet blir løsmassene mer finkornet og får dermed lavere uttakskapasitet. Lokalt kan det forekomme lommer med mer egnet materiale mot dypet, men dette er ikke påvist i denne undersøkelsen. Det er elveavsatte løsmasser i et stort område. Dette ser ut til å være et stort sammenhengende grunnvannsmagasin. Grunnvannstand er styrt av nivå i elven. Det ble observert svært liten nedgang i grunnvannsnivå gjennom sommeren, dette antas å skyldes at grunnvannsmagasinet er stort og mates av nedbør og elveinfiltrasjon. Så lenge et masseuttak ikke går ned i grunnvannssonen og vann pumpes bort fra området, vil ikke det generelle grunnvannsnivået forandres. Det er vist at det foregår tilstrømming av grunnvann til Lamyra. Dette er grunnvann som trolig nydannes både i massetaket og i terrenget i sør. Ved utskifting av masser i området, vil grunnvannsforholdene lokalt kunne forandres. Tilføring av mer finkornet materiale vil føre til at grunnvannstanden bygger seg høyere opp. Den totale avrenningen er ikke vurdert til kunne endres som følge av dette. Den eventuelle endringen vil i tillegg kun gjelde et lite område i Lamyra sitt nedbørsfelt. Omfanget av dette tiltaket er lite i forhold til alle områdene der det er tilstrømming av grunnvann.

Vannkvalitet

Vannkvaliteten i Lamyra bør ikke endres. Dette vil likevel kunne skje i mindre skala hvis tilførte masser er forurenset. For å unngå dette er det viktig at det er god mottakskontroll på massene som tas imot. I 2014 ble det gjennomført en undersøkelse av vannkvaliteten i Lamyra. Undersøkelsen ble gjort etter en politianmeldelse mot Skaaret Landskap AS (Politiref. 12501668 408/14-13). I denne undersøkelsen ble det ikke avdekket forurensning til grunn eller vann. Bruk av maskinelt utstyr medfører alltid en risiko for søl og lekkasjer av primært oljerelaterte produkter. Ved utvidelse av anleggsområdet vil den potensielle risikoen øke. Dette må kompenseres ved tiltaksplaner om uhell skulle skje. Uttaksnivået for løsmasser må begrenses til sonen over grunnvannet. Den umettede sonen som er viktig for å verne grunnvannskvaliteten vil være liten i et avgrenset tidsrom. Det tas ut masser ned til ønsket dyp, og deretter er det forventet at det fylles inn rene masser i kort tid etterpå. Dermed vil den umettede sonen igjen øke. Det anbefales også at grunnvannsnivå og kvalitet overvåkes ved bruk av brønnene Br1 til Br4. Disse brønnene er plassert i 26 LAMYRA-HYDROGEOLOGISK KONSEKVENSVURDERING AV MASSETAK ytterkant av tiltaksområdet og er egnet til å holde kontroll på hva som drenerer ut av området.

Andre konsekvenser

Georadarmålinger og boringer viser at det er sandige masser ned til minst 8 - 15 m dyp. Det er ikke gjennomført geotekniske undersøkelser for å vurdere stabiliteten i området. Under de sandige massene forventes det marine avsetninger som silt og leire. Uttaket av løsmasser vil begrense seg til sonen over marine avsetninger. I hovedsak vil tiltaket være en utskifting av masser som ikke endrer den totale vektbelastningen på løsmassene i området.

Virkning/konsekvens/for hydrogeologien/ grunnforurensing: liten negativ konsekvens -1

8.6 Støyforurensing

Det er utarbeidet støyrapport med støysonekart som viser at støybildet er innenfor forurensingsforskriftens grenseverdier. Støyberegningene er gjort med det maskinelle utstyret på flat mark. I realiteten er sikteanleggene og rullende materiell omgitt av lagerhauger av jord og sand som demper støynivået ytterligere.

Virkning/konsekvens/ støyforurensing: ingen/ ubetydelig konsekvens 0

8.7 Luftforurensing/ støv

Den største kilden til luftforurensing er støv fra jord og grus produksjonen (sikting/ harping) samt støvflukt fra grushaugene. Ved behov dempes støvflukten med vann.

Det er utført støvmåling som viser akseptable verdier, innenfor forurensingsforskriftens krav.

Virkning/konsekvens/ luftforurensing: ingen/ ubetydelig konsekvens 0

8.8 Rekreasjonsinteresser/ rekreasjonsbruk

Det er ikke registrert spesielle interesser for bruk av området til rekreasjon og friluftsliv. Det er imidlertid klart at området benyttes til turgåing, jogging, og ridning. Bruken av området til disse aktivitetene er avhengig av at området er skogbevokst. Når det nå har vært en hogst på deler av området, og at resten vil bli tatt i en nær framtid uavhengig av det søkte tiltaket, må arealet ses på som lite interessant som rekreasjonsområde. Etter at tiltaket er gjennomført vil det bli plantet ny skog, og arealene vil på sikt igjen kunne bli brukt til rekreasjon.

Virkning/konsekvens/ for rekreasjon/ friluftsliv: Liten negativ konsekvens -1

8.9 Trafikkforhold

Dagens situasjon

Fylkesvei 158 har god standard på strekningen mellom anlegget og E-16 ved Botilrud. Det er også anlagt separat gang- og sykkelvei med belysning på hele strekningen, slik at trafiksikkerheten for myke trafikanter er godt ivaretatt. Fylkesveien er skiltet med en hastighet på 60 km/t frem til ca. 50 meter før avkjøringen til anlegget, hvor hastigheten er satt til 50 km/t. Etter at Kirkeskolen på Norderhov ble nedlagt fraktes skolebarna fra Helgelandsmoen med skolebuss til Benterud skole.

Fylkesvei 158 har en ÅDT på 14-1500 kjøretøy. Trafikken inn til anlegget varierer med tilgangen på masser, fra 0 biler pr. dag til toppdager på opp mot 100 biler.

Avkjøringsforholdene fra fylkesveien er oversiktlig og det er også anlagt en høyre forbikjøringslomme. Trafikkavviklingen i avkjøringspunktet oppfattes som lite problematisk, det er registrert en påkjørsel bakfra ved innkjøringen til anlegget (Ring Blad januar 2019)

Ny E-16 og nytt kryss på Helgelandsmoen

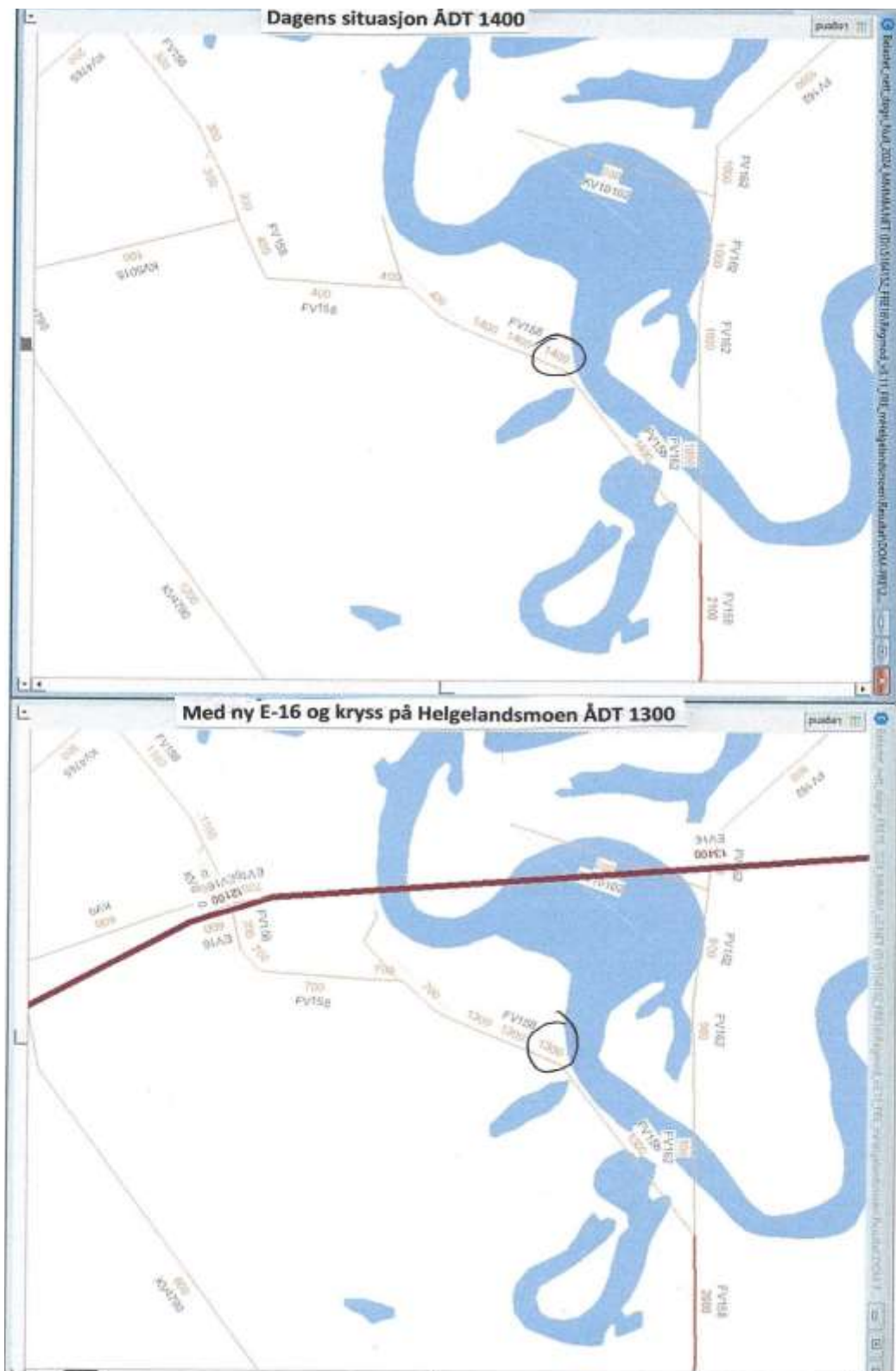
Trafikkberegninger utført av fellesprosjektet i forbindelse med planleggingen av ny E-16 og Ringeriksbanen viser også at med etablering av nytt kryss ved Helgelandsmoen vil redusere trafikken på fv 158 i retning mot Botilrud/ Hønefoss. Det presiseres fra Fellesprosjektet at dette er beregnede trafikk tall og at det ikke er utført kontinuerlige tellinger. De sier videre at modellberegningene viser, at det med ny E-16, og kryss på Helgelandsmoen, ikke vil gi noen reduksjon av betydning i trafikkmengden på fv 158 retningen mot Hønefoss.

Det er også overveiende sannsynlig at uttaket vil være avsluttet når ny E-16, med eller uten kryss, blir en realitet.

Figur 19 Fv 158 ved innkjøringen til anlegget

Figur 19 Fra fellesprosjektets trafikkanalyse

Med henvisning til denne rapporten:

<https://www.banenor.no/globalassets/documents/prosjekter/ringeriksbanen-og-e16/reguleringsplan/horingsdokumenter-reguleringsplan/teknisk-dokumentasjon-av-planforslaget/fagrappport-transport-og-trafikk.pdf>

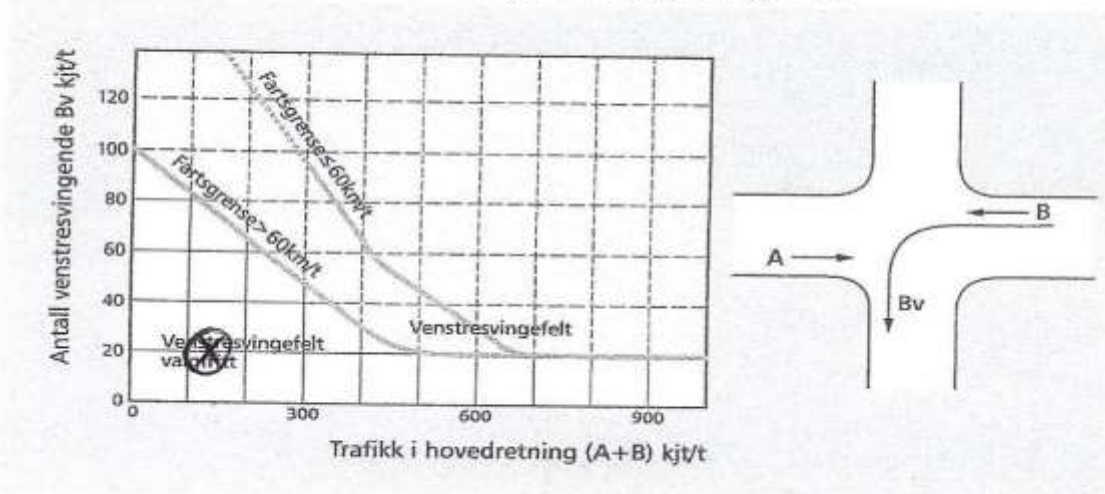

Figur 21 Innkjøringen til anlegget med vekta

På bakgrunn av de ovennevnte trafikk tall gjøres en enkel venstresvingvurdering. Da det ikke er gjennomført hverken trafikk tellinger eller timetellinger er disse trallene skjønnsmessig beregnet. Max timetrafikk (A+B) er satt til 150 biler. Max biler i venstresvingen pr time (Bv) inn til anlegget er satt til 20 biler. Disse tallene satt inn i diagram for vurdering av behovet for venstresvingfelt gir dette resultatet.

4.1.4 Venstresvingefelt

Separate venstresvingefelt er sikkerhetsmessig gunstig, særlig i T-kryss. Behov for øy lenger av venstresvingefelt bestemmes ut fra kapasitet og avviklingsstandard. Veiledende kriterier for behov for venstresvingefelt fremgår av figur 4.8.

Figur 22 Vurderingsskjema for venstresvingefelt

Det er ikke behov for venstresvingefelt.

Virkning/konsekvens/ for Trafikkforholdene: Ingen/ubetydelig konsekvens 0

8.10 Barns interesser

Det er ikke registrert spesiell bruk av arealene til aktiviteter knyttet til barn. Barns bruk av arealene har nok vært i forbindelse med bruken til friluftsmål. Da området er helt flatt, og avskoget er det rimelig å anta at arealene nå er lite attraktive til turformål selv uten at det planlagte tiltaket blir gjennomført. Tiltaket vil forsinke fremtidig bruk av arealene med 10-15 år.

Virkning/konsekvens/ for barns interesser: Liten negativ konsekvens -1

8.11 Jordressurser/landbruk

Tiltaket berører ikke dyrket mark. Størstedelen av arealet er avskoget, og det resterende arealet står for tur til å bli avskoget. Tiltaket gjør at skogproduksjonen blir forskjøvet, «forsinket» med den tiden anleggsperioden varer, ca 10-15 år.

Virkning/konsekvens/ for Jordressursen: Ingen/ubetydelig konsekvens 0

8.12 Teknisk infrastruktur

Tiltaket betinger ingen endringer eller supplement i den eksisterende tekniske infrastrukturen, hverken når det gjelder vann, avløp eller veier og adkomst.

Virkning/konsekvens/ for infrastrukturen: Ingen/ubetydelig konsekvens 0

8.13 Økonomiske konsekvenser for kommunen

Tiltaket har ingen negative økonomiske konsekvenser (utgifter) for Ringerike kommune.

Virkning/konsekvens/ for kommunal økonomi: Ingen/ubetydelig konsekvens 0

8.14 Konsekvenser for næringsinteresser/ samfunn

Tiltaket har positive konsekvenser for både grunneier, tiltakshaver og samfunnet. Dette fordi arealene utnyttes til både uttak og innfylling av masser som samfunnet har stort behov for. Direktoratet for mineralforvaltning, som overordnet myndighet, uttrykker også ønske om en optimal utnyttelse av ressursen. Når arealene er tilbakestillt i henhold til godkjent driftsplan, starter skogproduksjonen igjen.

Virkning/konsekvens/ for næringsinteresser: Stor positiv konsekvens +3

8.15 Interessemotsetninger

Det er gjennom hørings og planprosessen ikke framkommet indikasjoner på interessekonflikter i området. Fagutredningene viser også at når tiltaket gjennomføres som planlagt blir både naboer og naturverdier lite berørt.

Virkning/konsekvens/ Interessemotsetninger: Ingen/ubetydelig konsekvens 0

8.16 Avveining av virkninger

Et hvert naturinngrep har større eller mindre konsekvenser for natur og samfunn. Ofte negative konsekvenser for naturen, og positive konsekvenser for samfunnet. I denne saken er de positive virkninger for samfunnet store, samtidig som de negative virkningene er akseptable.

Forutsetningen for at de negative virkningene kan sies å være akseptable, er at forslag og anbefalinger følges opp slik de er beskrevet i den hydrogeologiske rapporten og planbestemmelsene.

8.17 ROS-analysen

Både risikovurderingen og fagutredningen viser at det er den mulige grunnforurensningsfaren som gir tiltakets største risiko. Denne risikoen reduseres ved de tiltak som er skissert i fagrapport, planbeskrivelsen og planbestemmelsene. Øvrige risikofaktorer er beskjedne. Samlet sett anses tiltakets risiko å være innenfor akseptable grenser.

9. Innkomne innspill

9.1 Innkomne merknader

Det er innkommet 9 kommentarer/ merknader til planinnspillet ved 1. gangs varslings/ annonsering.

Etter ny annonsering av utvidelsen av planområdet den 22.3.2019 er det innkommet 7 merknader/ innspill, fra Buskerud fylkeskommune, Statens vegvesen, Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE), Fylkesmannen i Oslo og Viken og Direktoratet for Mineralforvaltning, som alle også har kommet med innspill til første gangs varlingen. Nye merknader er fra Ringerike Idrettsråd og Eiliv Kornkveen.

Nr	Navn	Dato
1	Fylkesmannen i Oslo og Viken	20.3.18 og 11.4.19
2	Buskerud fylkeskommune	20.3.18 og

		10.4.19
3	Statens vegvesen	28.2.18 og 25.3.19
4	Direktoratet for mineralforvaltning	27.2.18 og 12.4.19
5	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	21.3.18 og 4.4.19
6	Ringerike kommune- Kommuneoverlegen	22.3.18
7	Hole kommune	3.4.18
8	Moe Gård/ Beate Moe Haugen Brørby	19.3.18
9	Pål Heimdal	19.3.18
10	Eiliv Kornkveen	11.4.19
11	Ringerike Idrettsråd	11.4.19

9.2 Tiltakshavers kommentarer til merknadene

Oppsummering av uttalelser/merknader	Forslagsstillers kommentar
<p>1. Fylkesmannen i Buskerud</p> <p>Fylkesmannen ber om at forhold knyttet til landskap, naturmangfold, friluftsjnteresser, vassdrag, samt støy, støv og andre utslipp blir tilstrekkelig ivaretatt i tråd med nasjonale føringer. For å få en helhetlig plan for området anbefaler vi at planområdet blir utvidet til også å omfatte eksisterende uttak.</p> <p>Fylkesmannen har begrunnet dette med at uttaksområdet grenser inntil Lamyra naturreservat og at det er registrert flere rødlistede arter som er kritisk truet i området. Fylkesmannen ber også om at vassdragsinteressene blir synliggjort og ivaretatt. Det samme gjelder overvann og avrenning fra området.</p> <p>Ved utvidet varsling viser Fylkesmannen til merknaden av 20.3.18 og gjentar spesielt forholdet Storelva, naturreservatet og det dokumenterte naturmangfoldet av nasjonal interesse.</p>	<p>Vi mener at planen med bestemmelser slik de er utformet, ivaretar de innspill/ ønsker Fylkesmannen beskriver i sin uttalelse. Det er utarbeidet fire fagrapporter. Den hydrogeologiske rapporten vurderer og beskriver uttakets innvirkning på grunnvannsstrømmingen i uttaksområdet og områdene rundt, inklusive Lamyra. Konklusjonen er at tiltaket ikke i vesentlig grad vil påvirke grunnvannsstrømmene i og rundt tiltaket. Utviklingen vil overvåkes utover i uttaksperioden i et eget miljøovervåkningsprogram. Fagrapportene for naturmangfold og støy viser heller ikke uakseptable konsekvenser for naturmiljøet og/eller samfunnet. Det er også gjennomført arkeologiske undersøkelser. Se kommentarer til fylkeskommunen. Fagrapportene utarbeides av fagkyndig etter befaringer i området.</p> <p>Ved utvidelsen av planområdet er spesielt relikttjorbien ivaretatt med hensynssone.</p>
<p>2. Buskerud fylkeskommune</p> <p>Inne i planområdet er det registrert to</p>	<p>De utførte arkeologiske undersøkelsene viser at det registrert flere nye kullgroper innafor planområdet og to utenfor. Ei av de tidligere</p>

<p>kullgroper. Kullgroper er automatisk fredete kulturminner jf. Kulturminnelovens § 4b. Lidar-bilder fra området viser at det trolig i alle fall er ytterligere 2-3 kullgroper inne i planområdet som ikke er registrert. Vi må derfor foreta en registrering før vi kan uttale oss til planen. Vi viser til Lov om kulturminner §§ 8 og 9 om undersøkelsesplikten ved planlegging av offentlige og større private tiltak. Det er en fordel at registrering av automatisk fredete kulturminner foretas på varselstadiet for å unngå konflikter senere i planprosessen. Slike registreringer må foretas på bar og frostfri mark. Utgifter til slik granskning må dekkes av tiltakshaver jfr. Lovens § 10. I brev av 10.4.19 sier fylkeskommunen av det ikke er registrert automatisk fredete kulturminner i det utvidede planområdet, og at de derfor ikke har merknader til planutvidelsen</p>	<p>registrerte kullgropene er gått tapt. Kullgropene er lagt inn på plankartet og vil bli søkt frigitt i løpet av planprosessen.</p>
<p>3. Statens vegvesen Regulering av ny virksomhet medfører vanligvis økt trafikkbelastning i kryss og avkjørsler, og de trafikkmessige virkningene av planen må dokumenteres nærmere. Forholdet til kollektivtrafikk og trafiksikkerhet for myke trafikanter (herunder skoleveger) må avklares. I den grad planarbeidet medfører nødvendige endringer av veg – og trafikkforhold på riks – eller fylkesveger må dette tas vare på i planarbeidet. Trafikkanalysen må også belyse denne planen i forhold til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andre reguleringsplaner i område. - Med og uten kryss på E16 på Helgelandsmoen. - Sammenheng med masseforvaltning og/eller begrensning i uttaksområdet. <p>Det er i dag er det en passeringslomme ved innkjøring til området. Denne løsningen er trolig ikke tilfredsstillende. Vegvesenet peker også på at planen må ivareta en tilfredsstillende overvannshåndtering, at byggegrenser til</p>	<p>Utvidelsen i seg selv fører ikke til økt trafikkbelastning. Trafikkmengden styres av massetilgangen/ markedet. Hele veitraseen mellom E-16 og Lamoen har god standard med separat gang- og sykkelvei og belysning. Strekningen er ikke skolevei etter at Kirkeskolen ble nedlagt og barna fra Helgelandsmoen fraktes med buss til Benterud skole. Hastigheten på strekningen er 60 km/t til femti meter før avkjøringen til anlegget, hvor hastigheten er satt ned til 50 km/t. Utkjøringen fra anlegget til fv 158 er oversiktlig og dagens passeringslomme på høyre side fungerer fint. Trafikktall fra Fellesprosjektet viser at trafikken forbi anlegget ikke øker ved etableringen av ny E-16 med kryss på Helgelandsmoen. Det anses derfor ikke nødvendig med venstresvingfelt i avkjøringen til anlegget.</p> <p>Plangrensen er satt i senterlinjen av fv 158. Vegvesenets reguleringsplan, 0605_345, for FV 158, GS-veg Helgelandsmoen- Botilrud er kopiert inn i planen. Gang og sykkelvegen berøres ikke av planen. Frisiktlinjer er lagt inn i</p>

<p>riks- og fylkesveger må overholdes og at tiltak for hindre tilsmussing av fylkesvegen må ivaretas.</p> <p>I brev av 25.3.19 peker vegvesenet på at utvidelsen berører fylkesveg 158, hvilke krav som det stiller til annet trafikkareal utenfor vegkant, og at frisktlinjer må tas inn i planen.</p>	<p>planen</p>
<p>4. Direktoratet for mineralforvaltning</p> <p>DMF er generelt positiv til at området reguleres til masseuttak. Dette er viktig for å sikre at alle interesser blir hørt og at det gjennomføres en forutsigbar og god utvikling for eksisterende drift. Det er viktig at ressursene utnyttes så optimalt som mulig, det vil si både i volum og kvalitet. Direktoratet viser også til regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging hvor det heter: Fylkeskommunene og kommunene sikrer tilgjengelighet til gode mineralforekomster for mulig utvinning, avveid mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser Behovet for og tilgangen på byggeråstoffer ses i en regional sammenheng. Når det gjelder konsekvensanalysens innhold peker direktoratet på viktigheten av å beskrive dagens situasjon samt å belyse temaene som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geologiske strukturer i området. - Estimert volum og antall år det planlegges drift. - Kvalitet på mineralressursene som skal tas ut. - Bruksområder og markedsutsikter. - Håndtering av eventuelle overskuddsmasser og deponi. <p>Viser til tidligere uttalelse 27.2.18.</p>	<p>Direktoratets ønsker er ivaretatt planprosessen. Grusressursen er ikke av beste kvalitet men godt egnet til jordproduksjon. Ressursen er totalt på ca. 7-800.000 m³. Avdekningsmassene vil bli benyttet til overdekning på arealene etter avsluttet innfylling. Konesjonssøknad i henhold til minerallovens bestemmelser med driftsplan blir utarbeidet når planvedtaket foreligger. I driftsplanen vil flere av de forholdene direktoratet er opptatt av fremkomme.</p>
<p>5. NVE</p> <p>Uttaksområdet ser ikke ut til å berøre vassdraget og verneområdet Lamyra direkte, men uttak av masser og endringer av grunnvannsnivået og –strømninger kan</p>	<p>NVE`s innspill er ivaretatt i den hydrogeologiske rapporten fra Cowi og flomsoner er innlagt i planen.</p>

<p>medføre endringer også utenfor planområdet. Det er positivt at det skal gjøres en hydrogeologisk undersøkelse. Det er store allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann. Tiltak som kan medføre skader eller ulemper for allmenne interesser, kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven. NVE kan avgjøre at reguleringsplan kan erstatte konsesjon, dersom grunnvanns- og vassdragsinteressene er godt nok ivaretatt i planen, jf vannressursloven §20. Vi viser også til vannressursloven §§ 8, 18, 44 og 45 med flere.</p> <p>I mail av 4.4.19 viser NVE til sitt innspill fra første ganga annonsering og ber om at deres innspill ivaretas i planen</p>	
<p>6. Ringerike kommune</p> <p>Kommuneoverlegen, miljørettet helsevern har tilsyn-, råd- og veiledningsansvar i henhold til Folkehelseloven kapittel 3 og tilhørende miljørettet helsevernforskrifter. Miljørettet helsevern omfatter faktorer i miljøet som direkte eller indirekte kan virke inn på helsen. Disse er fysiske, kjemiske, biologiske og sosiale miljøfaktorer, jf. Folkehelseloven § 8.</p> <p>Fagansvarlig for miljørettet helsevern har ikke hatt tid til å gå gjennom dokumentasjonen, men forutsetter at helsemessig forsvarlighet legges til grunn for utvikling av området.</p>	<p>Kommuneoverlegens innspill er ivaretatt gjennom de utredninger som er beskrevet i planbeskrivelsen og fagutredninger.</p>
<p>7. Hole kommune</p> <p>Hole kommune har ingen innspill til oppstart av planarbeidet eller merknader til forslag til planprogram. Vi ber om å bli tilskrevet når planforslaget legges ut til offentlig ettersyn.</p>	
<p>8. Moe Gård</p> <p>Ved utgraving av eksisterende grusmasser for et så stort areal kan dette bli et basseng og grunnvannsnivået vil da endre seg. Hvis det dannes et slikt basseng med grunnvann</p>	<p>Viser til den hydrogeologiske rapporten</p>

<p>vil det medføre at grunnvannsstanden i nærliggende områder senkes slik at skog på vår eiendom (Mo gård (180/1) ikke vil ha samme mulighet til å finne vann.</p>	
<p>9. Pål Heimdahl Påstand om at grunnvannet ligger på 3.35 meter under terrenget, bekymret for støvflukt nå når skogen er fjernet og for vannet i naturreservatet.</p>	<p>Den hydrogeologiske rapporten belyser disse problemstillingene. Støvflukt vil bli styrt av bestemmelsene i forurensningsforskriftens kap 30</p>
<p>10. Eiliv Kornkveen Klager på tilgrising av gang og sykkelveien ved innkjøringen til anleggsområdet</p>	<p>Bedriften må skjerpe sin feierutiner i innkjøringssonen på og ved fv. 158</p>
<p>11. Ringerike Idrettsråd Idrettsrådet kjenner ikke til at det foreligger noen o-kart for området og har ingen innvending mot den foreslåtte planen.</p>	

10. Avsluttende kommentar/ Tiltakshavers vurdering

Tiltakshaver har som driver av anlegget på Lamoen de siste 23 årene god kjennskap til forholdene på og rundt området. Det være seg Lamyra naturreservat, grunnvannet, biene og trafikken. Grusressursen er godt egnet til det formålet som er tiltakshavers hovedprodukt, jord av ulik kvalitet, til ulike formål. Behovet er stort, dagens ressurs er tømt, og det er derfor viktig at nye ressurser kan tilføres markedet. Tiltakshaver mener å ha løst storsamfunnets krav i planprosessen på en tilfredsstillende måte, og ser fram til å ta de nye arealene i bruk i inneværende år.